

ТИ СИ РЕДОК ХЕРОЈ!

ОТКРИЈТЕ ГИ РАНИТЕ ЗНАЦИ НА
СПИНАЛНА МУСКУЛНА
АТРОФИЈА (СМА)¹⁻³

Кога се работи за СМА, тоа е трка со времето, каде раното дијагностицирање е од суштинско значење, бидејќи штетата која настанува е неповратна.^{4,5}

Проверете ги следните знаци при редовните прегледи кај лекарот или, пак, ако родителите или старателите имаат било каква загриженост. Како здравствен работник, имате должност да проверите дали детето се развива правилно.

Посетете ја веб страната на здружението **ЖИВОТ СО ПРЕДИЗВИЦИ** за да добиете повеќе информации и да се поврзете со други семејста:

challenges.mk

СИМПТОМИ НА СМА: ВОЗРАСТ 0-6 МЕСЕЦИ

Раните знаци на СМА обично можат да се откријат во првите 6 месеци од животот,^{1,2} често на возраст од 3 месеци.^{2,7} Иако децата можат да имаат симптоми, тие ќе имаат нормални когнитивни реакции и внимание; нивните когнитивни способности нема да бидат погодени.¹

ХИПОТОНИЈА^{1,7}

- Децата со хипотонија често се опишуваат како „крехки“ поради слабоста во рацете и нозете.^{1,7}
- Симетричната слабост која повеќе е проксимална отколку дистална¹, значи дека детето ќе има потешкотии да ги крева рацете и нозете, но ќе ја задржи функцијата на рацете и прстите⁸
- Нозете на детето можат да изгледаат послаби отколку рацете⁹
- Во потешки случаи, детето може да има положба на лежечка жаба.^{1,8}

АРЕФЛЕКСИЈА²

- Карактеристично за СМА е отсуството или намалувањето на рефлексите на длабоките тетиви^{1,2} а тоа е важен дел од прегледот на детето во случај на хипотонија⁸
- Процентата на длабоките тетивни рефлексии може да се постигне преку внимателно набљудување на реакцијата на децата преку брзи удари на тетивите со специјално чеканче⁸

НАВАЛУВАЊЕ НА ГЛАВАТА НАЗАД¹¹

- Ако детето изгледа дека не може да ја подигне главата или има слаба подвижност на истата,^{1,2,8} може да се примени тест за подигање на детето директно го со рацете во седечка положба, за да се потврди навалувањето на главата назад.¹¹
- Кај дете кое не се развива правилно, сигурно ќе се појави навалување на главата на назад, со целосно издолжен врат.^{1,11,12}
- Можби тие не можат да ја кренат главата над нивото на грбот кога ги држите хоризонтално со лицето надолу.¹

ОТЕЖНАТО ДИШЕЊЕ¹⁸

- Слабоста на мускулите помеѓу ребрата и ослабената дифрагма може да му даде на детето свонечен облик на градите и парадоксално дишење, кое честопати се нарекува „стомачно дишење“²

ОТЕЖНАТО ГОЛТАЊЕ¹³

- Потешкотиите со сцитањето, хранењето или голтањето можат да укажуваат на слабост на јазикот и голтањето, кои се типични за СМА.^{1,3,11}
- Во потешки случаи, можат да се појават случаи на гушење, повторена аспирација или бавен и малмен раст.^{18,11}

ЈАЗИЧНИ ФАСЦИКУЛАЦИИ^{1,3}

- Детето со СМА често ќе има фасцикулации или треперење на јазикот заедно со атрофија.^{1,3}

СЛАБ ПЛАЧ И КАШЛАЊЕ⁹

- Детето со СМА може да има слаб плач.^{1,8}
- Слабоста на респираторните мускули, исто така, може да предизвика сериозни потешкотии при кашлање⁸

СИМПТОМИ НА СМА: ВОЗРАСТ 6-18 МЕСЕЦИ

Раните симптоми на СМА обично можат да се откријат до 18 месечна возраст¹, често во 10-тиот месец.⁷ Иако децата можат да имаат симптоми, тие ќе имаат нормални когнитивни реакции и нормален говорен развој.¹⁵

ХИПОТОНИЈА¹

- Намален тонус и мускулна сила за време на прегледот, можете се историја на слаб мускулен тонус во првите месеци од животот, се главните знаци на СМА²
- Може да се појави и слабост во и рацете и нозете⁸
- Детето може да има потешкотии при фаќање и крвање предмети¹⁸
- Детето не може да стои поради неговата изразена слабост и веројатно нема да може да оди самостојно.^{1,2}

АРЕФЛЕКСИЈА²

- Карактеристично за СМА е отсуството или намалувањето на длабоките тетивни рефлексии^{1,3} и ова е важен дел од прегледот на детето во случај на хипотонија⁸
- Процентата на длабоките тетивни рефлексии може да се постигне преку внимателно набљудување на реакцијата на децата со брзи удари на тетивите со специјално чеканче⁸

БЛАГО ТРЕПЕРЕЊЕ НА РАЦЕТЕ⁹

- Кога детето ги истепнува прстите или се обидува да фати предмет со рацете, може да забележите благо треперење.^{1,11}
- Може да се појави и треперење на мускулите на рамото.¹¹

ПРОГРЕСИВНА СКОЛИОЗА И КОНТРАКТУРИ НА ЕКСТРЕМИТЕТИ^{1,3,18}

- Детето може да има посериозни ограничувања во движењето на долните отколку на горните екстремитети¹⁹
- Може да се утврди прогресивна сколиоза, најчесто во форма на буквата S, контрактури главно на колената и на глуждите, како и вкочанетост на карлицата.^{1,3,18,19}

РЕСПИРАТОРНИ СИМПТОМИ²

- Рестриктивното белодробно заболување може да биде резултат на прогресивно слабеење на меѓуребрните мускули²⁰ особено ако детето има и сколиоза
- Знаците на рестриктивната белодробна болест вклучуваат малмен вкупен капацитет, како и намален витален капацитет со зачуван волумен на издишување²⁰

ЗАДОЦНЕТИ/ОТСУТНИ ДОСТИГНУВАЊА ВО МОТОРНИИ РАЗВОЈ^{2,3}

- Иако детето можеби ги постигнало фазите на својот развој, тие најверојатно биле задоцнети¹
- По одредено време, се забележува постепено влошување на моторните функции, ќе отсуствува седнувањето и станувањето или стоењето без помош²

ВЕДНАШ КОНТАКТИРАЈТЕ ПЕДИЈАТРА ДОКОЛКУ ГИ ЗАБЕЛЕЖИТЕ ОВИЕ ЗНАЦИ^{4,4}